

სამიერო უნივერსიტეტი

№1-2 (282) იანვარი-თებერვალი, 2023 წელი

გამოცის 1990 წლის დაკამაყნილან

შეტყინი წარმატებული და სრულყოფილი
მომავალი სამცხე-ჯავახეთის
სახელმწიფო უნივერსიტეტის!

✓ აირჩივ 104

ଭାବନାରେତିବୁ
ପ୍ରକଟଣରୀତି ଭାବ
ମଧ୍ୟାବ୍ଦୀ

- უნივერსიტეტის და ფაკულტეტის ისტორია
  - უნივერსიტეტი დაარსდა 1990 წელს, როგორც ივანე ჯავახიშვილის სახელმწიფო თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ახალგიბერის ფილიალი
  - 2014 წლიდან გახდა სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
  - 2002 წელს შეიქმნა თუ ჯავახეთის ფილიალი ახალქალაში.

ଓଡ଼ିଆ ଲେଖକ

1. განათლების, ჰუ-ნიტარულ და სოცია-ლურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
  2. ბიზნესის ადმინის-ტრირების ფაკულტეტი
  3. იურიდიული ფა-კულტეტი
  4. ინჟინერიის, აგრა-რულ და საბუნების-მეტყველო მეცნიერე-ბათა ფაკულტეტი

სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ძარღული ფილოლოგიის პროგრამებმა მიიღო
7 ცლიანი პრედიქტაცია

სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ისტორიის კლასტერის სამივე პროგრამამ და
ინგლისური ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამამ მიიღო
7 ცლიანი პრედიტაცია

କର୍ମକୁଳଶୀଳ –
„ଏହା ଦାଣୀଙ୍ଗଳାକୁ
ଧୂରାନ୍ତରଜ୍ଞତାକୁଣ୍ଡଳିତା
ଏଇପିଲାଙ୍ଗନାକୁ

83.5

ლილი წარმატება

ნათელა ნაცვლიშვილი-
ჟერიძე – 75

„ეიცდა, ყველა
მოძალუაქეს, ქართველს
და არაქართველს,
ვუსურვო ჩედილერება
და გვიდონება“

ახალგვის
მანივიპალიტეტის
მარიამ
თარიღინაზული
სტუდიონიგი
დააჯილდოვა

სამცხე-ჯავახეთის
სახელმწიფო უნივერ-
სიტეტი მესსეტის სა-
ხელმწიფო პროფესი-
ულ დრამატულ თე-
ატრს უღლოცავს სეზო-
ნის საუკეთესო სპექ-
ტაკლისტოვის „გრან-
პრის“ მოპოვებას.

„ირინეს ბედნიერება“ –
ასე ეწოდება გამარჯ-
ვებულ სპექტაკლს,
რომლის რეჟისორი სა-
ბა ასლამაზიშვილია,
ავტორი – დავით
კლიდაშვილი. ღონის-
ძიება ქართული თეატ-
რის ოთხი მიძღვნება

- სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტს ჰყავს ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმით დადასტურებული 20-ზე მეტი პარტნიორი უნივერსიტეტი
  - უნივერსიტეტი ჩართულია ევროკავშირის მიერ დაფინანსებულ პროექტებში
  - უნივერსიტეტში განხორციელებულია და ამჟამადაც ხორციელდება ტემპუს-ის და ერასმუსის პროექტები

გაცვლითი პროგრამები

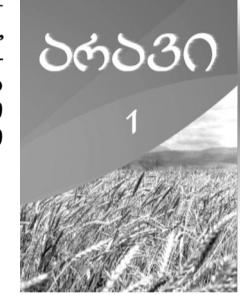
- **ERASMUS+** საერთაშორისო მობილობა – შევდეთის, რუმინეთის, პოლონეთის, ბულგარეთის, სლოვაკეთის უნივერსიტეტები
  - „პირდაპირი მობილობა“ – პოლონეთის რესპუბლიკის ლონდის უნივერსიტეტი
  - **მევლანას გაცვლითი პროგრამა –** თურქეთის უმაღლეს სასწავლებლებში
  - **სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის** საბაკალავრო და სამგისტრო

სევა აქტივობები სტუდენტებისათვის

- არგვილოგიური ექსპედიციები
  - ეთნოლოგიის საველი პრაქტიკა
  - კონკურსი „ვეზენსტაინის“ ზეაირად ცოდნაში
  - ლაშპროგები და ექსპურსიები
  - სპორტული ჭავირებები
  - კულტურული ღონისძიებები (კონცერტი, აოეზის საღამო, ინფორმაციულური თამაშები და სხვა)

ପାତ୍ରମାଳା –
„ଦେଶେବତିର
ଶବ୍ଦବ୍ୟାକରଣିକାତିଥି”

„ଅରୁପାତ୍ମ” –
ଶ୍ରୀତିବୀରାତ୍ମକାନ୍ତିଲ୍ଲ,
ଶାହେବଦୀରାମ-
କଣ୍ଠାଲ୍ଲକାନ୍ତିଲ୍ଲ ଏବଂ
ଶାଖରଥାଳାରାଧାରିତି
ଶୁରଣ୍ଡାଲ୍ଲ

გულანი“ –
ამაცნიერო
ურნალი

სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ისტორიის კლასტერის სამცხე-არმგზამამ მიღებ 7-ტლიანი აკრადიტაცია. ამ თაობასთან დაკავშირდებით გვესაუზრებელ რეპარატორის მოადგილე სასწავლო დარგში, პროფესიონალურ ნივთლობრივ აჩაღყავი

ՅԱՅԾՈՒՅԹԻ ՆԼՈՒՅԱՆ ԴԱԿԱԿԱՆ ԴԱԿԱԿԱՆ Ե. Ե. ԿՐԱՍ-
ՔԵՐՇՈՎՈ ԱԿՐԵՖՈՒՑՈՒԱ, ՌՈՄԵԼՈՒՇ ՈՒՎԱ-
ԼՈՎԵՆԻՆԵՑ ԵՐՏԻ ՄՈՒՋԱՐԴՈՒՅԼԵՑՑՈՒ ՍՄԱԾ-
ԼԵՍՈ ՍԱԳԱՅՆԱՆԱՏԼԵՑՑԼՈ ՎՐՈՎՐԱՄԵՑՈՒ Ս-
ԵՐՏՖՐՈՎՇՈՎԱԾ ԳԱՔԻԱՆԱԾ ԱԿՐԵՖՈՒՑՈՒԱՆՔ. Ե-
ԿԵԼՍ ԿԼԱՍՏՔԵՐՇՈՎՈ ԱԿՐԵՖՈՒՑՈՒԱ ՇԵՐԵԲ-
ԿՅՄԱՆԻԳԱՐՈՒՍ ՄՈՒՋԱՐԴՈՒՅԼԵՑՑՈՒ ՍԱԳԱՅՆԱ-
ՆԱՏԼԵՑՑԼՈ ՎՐՈՎՐԱՄԵՑԸ. ՍՄԱԾԼԵՍ ՍԱ-
ՆԱՎԼԵՑԼԵՑԸ ԱԿՐԵՖՈՒՑՈՒԱ ՈՒՎԱՎԼԵ-
ԼՈՎ ՄԵՐԼՈՐ ՄԵՐԵՑԱՆԱ ՄԱՔՍԻՄՄՇ 8
ՎՐՈՎՐԱՄ. Ճ, ՀԱ ԵՐԵՄԱ ՄՆԾԱ, ՄԵԳՈՒ
ՍՄԱԾԼԵՍՈ ԳԱԿԱՏԼԵՑՑՈՒ ՍԱՄՈՎԵ ԳՐՆՈՒԸ
ՎՐՈՎՐԱՄԵՑԸ.

ამიტომ, 2022 წლის აგვისტოში აკრედიტაციაზე შევიტანეთ სამი პროგრამა: ისტორიის საბაკალავრო, საქართველოს ისტორიის სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამები. ეს სამივე პროგრამა შევიტანეთ, როგორც ერთ კლასტერში გაერთიანებული. პროგრამებზე სერიოზული მუშაობა მოგვიზდა: გადავამუშავეთ მოთხოვნების შესაბამისად ყველა სილაბუსი, შევიტანეთ მათში ახალი ლიტერატურა, თუ რამე საჭიროებადა ტრანსფორმაციას, ყველაფური იქნა შეკვლილი. ახალი მოთხოვნების შესაბამისად იწარმოებოთ პროცესუალური მიმღება ართა

აკრედიტაციის პროცესში დგინდება პროგრამების შესაბამისობა აკრედიტაციის სტანდარტებთან (აკრედიტაცია ხომ შეფასების პროცესია), კლასტერული აკრედიტაცია ითვალისწინებს კვალიფიკაციის ჩარჩოს მექენიზმებს, მეშვიდე და მერვე დონის (ბაკალავრიისასი, მაგისტრატურისა და დოქტორანტურის) პროგრამების ერთობლივ შეფასებას, თუ რას უნდა აკმაყოფილობდეს პროგრამები საბაკალავრო, სამაგისტრო და სადოკტორო დონეზე, ერთობლივი შეფასება ითვალისწინებს თუ როგორ ვითარდება პროგრამები ბაკალავრიისატიდან მაგისტრატურის დონეზე, სამაგისტროდან სადოქტორო დონიზე.

ჩევნ აკრედიტაციაზე გავიტანეთ სა-
ბაკალავრო დონეზე ისტორიის საბაკა-
ლავრო პროგრამა, სამაგისტრო დონეზე
– საქართველოს ისტორიის სამაგისტრო
პროგრამა და სადოკტორო დონეზე – სა-
ქართველოს ისტორიის სადოკტორო
პროგრამა. აქედან, საბაკალავრო და სა-
მაგისტრო პროგრამები აკრედიტებული
იყო 2012 წელს, ხოლო საქართველოს ის-
ტორიის სადოკტორო პროგრამა გავიტა-
ნეთ როგორც ახალი პროგრამა. ისტორიი-
ს დარღმი სადოკტორო დონეზე უნივერ-
სიტეტს დამოუკიდებელი პროგრამა არ
ჰქონდა.

განათლების, ჰუმანიტარულ და სოცი-
ალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტზე იყო
ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა სადოქტო-
რო პროგრამა, რომელიც აერთიანებდა
სამ მოდულს: ქართულ ფილოლოგიას,
ისტორიას და ეთნოლოგიას, მაგრამ ასე-
თი ინტერდისციპლინარული, მრავალ-
დარგობრივი პროგრამა ახალ აკრედიტა-
ციაზე აღარ გაყვავტინინას. პრიტორი,
დესაც პროგრამას გაუვიდა აკრედიტა-
ციის ვადა, ცალკე იქნა შეტანილ სააკ-
რედიტაციოდ ქართული ფილოლოგიის
სადოქტორო პროგრამა. ჩვენც დაგინერეთ
საქართველოს ისტორიის მიმართულე-
ბით სადოქტორო პროგრამის მომზადე-
ბა. რადგან კლასტერული აკრედიტაციის
დრო ახლოვდებოდა, სადოქტორო პროგ-
რამა დამოუკიდებლად აღარ გავიტანეთ.
ისტორიის პროგრამებს საბაკალავრო და
სამაგისტრო დონეზე აკრედიტაციის ვა-
და ჰქონდა 2023 წლის 28 ოქტომბერს.

გი თახაძემლობისთვის.
20 იანვარს იყო აკრედიტაციის საბჭოს
სხდომა, სადაც განიხილეს ჩვენი პროგრა-
მები. განხილვის დროს მხედველობაში იქ-
ნა მიღებული აკრედიტაციის ექსპერტთა
ჯგუფის დასკვნა, რა თქმა უნდა, თავა-
დაც გაეცნო პროგრამებს. აკრედიტაცი-
ის საბჭოს წარმომადგენლებს კოთხვები
ჰქონდათ ჩვენთანაც, ექსპერტებთანაც
და საბოლოოდ, საიმივე პროგრამაზე, მოგ-
ვანიჭეს აკრედიტაცია შეიღიო წლით. ეს
იყო ძალიან დიდი წარმატება ჩვენი ისტო-
რიის მიმართ ულებისა. მე ასეც მოველო-
დი, მაგრამ როდესაც მოლოდინი და ფაქ-
ტობრივი მდგომარეობა ერთმანეთს თან-
ხვდება, ეს, რა თქმა უნდა, ძალიან სასიხა-
როობა.

ერთი სიტყვით, საკმაოდ წარმატებული წელი გვქონდა. აკრედიტაციის საბჭოს გადაწყვეტილებით, ჩვენმა პროგრამებმა მიიღეს აკრედიტაცია 2030 წლის 3 თებერვლისმდე. გულიოცავ უნივერსიტეტს, ისტორიკოსებს ჩვენი პროგრამების ასეთ წარმატებას.

დღევანდელ თაობას უკვე
ჩეცი აღზრდილი და გაზრდი-
ლი თაობა აყალიბებს და
ზრდის, რა თქმა უნდა, მათ არ
აქვთ მცდარი წარმოდგენა, რე-
ალობასა და მომავალსაც ლო-
გიკურად განსაზღვრავენ... შე-
უძლებელია მათვის თავისი
მომავლის იდეალიზება. ბევრი
სკეპტიკურად არის განწყობი-
ლი თანამდებობროვეობისადმი,
თითქოს სჯერათ, მაგრამ რწმე-
ნა, როგორიც გვქონდა ჩეცენ,
არა აქვთ. ულამაზესი თაობა
მოვიდა, არა მარტო საქართვე-
ლოში, სხვა ქვეყნებშიც. ჩევნი
ახალგაზრდობა გამოირჩევა,
ასევე, ნიჭიერებით, შრომის-
მოყვარეობით, დამოუკიდებ-
ლობით. ცდილობენ მუშაობას
და ოჯახისათვის გარკვეულ
დახმარებას ეკონომიკურად და
სულიერად. არაფრით განსხე-
ვად დება დღეს პერიფერიისა და
ქალაქების ახალგაზრდობა –
ჩაცმით, ცოდნით, ერუდიციით,
ენების ცოდნით. მე უშეუალო
მოწმე გახლავართ იმ მოვლენე-
ბისა, რასაც ინტეგრაცია ჰქვია. ჩევნის უნივერსიტეტში თითქმის
აღარ არის განსხვავება ქართ-
ველ და სომეხ, აზერბაიჯანელ
სტუდენტებს შორის...

დღევანდელი ახალგაზრდობა
მყარად დგას დედამიწაზე. ჩვენ
დავფრინავდით ღრუბლებზე
ცაში. დღევანდელი ახალგაზრ-
დობა დიდ ყურადღებას აქცევს
მატერიალურს, შემოსავალს,
პრაგმატული დამოკიდებულება
გააჩნია ყველა მიკლენისა თუ
საგნის მიმართ... მონაზილობს
სხვადასხვა პროექტში. ჩვენ კი-
დევ კარგა ხანს გვიტრიდა მატე-
რიალური ცხოვრების შექმნა-
მოწერილება. შინდა ხაზგასმით
აღვნიშნო, რომ დღევანდელი
ჩვენი შეილები და შეილიშვილე-
ბი უფრო ძლიერები არიან, უვ-
რო ძმმზადებულები; ამაში მათ
ინტერნეტიც ეხმარება და
ცხოვრებაც მათ არ აკლებთ
განსაცდელს, სიურპრიზებით
აღსავს მოშენტებს. ლოგიკური
და სამართლისა ხედვით
თვალს ადეგნებენ დღევანდელ
პოლიტიკურ-სოციალურ ბატ-
ლიებს და ადეგვატურად იღებენ
თავიანთ გადაწყვეტილებას.

სტუდენტობა – ჩემი უსაყ-
ვარლესი საზოგადოება. სტუ-
დენტობა – ჩვენი ქვეყნის მომა-
ვალი...

კიდევ ერთი განსხვავებაა
ჩვენს სტუდენტებსა და ჩვენს
სტუდენტობსა შორის. უმეტე-
სობა ნაკლებად იცონობს საქარ-
თველოს მხარეებს... ჩვენ კი შე-
მოვლილი გვქონდა, ლამის ფე-
ხით, სამშობლოს ყველა კუთხე-
კუნძული. საკუთარი თვალით
დანახული და სხეულით შეგრძ-
ნობილი სამშობლო სხვაა. საო-
ცარია საქართველო თავისი ეგ-
ზოტიკური და მრავალფეროვა-

ინ ბუნებით, სამყაროს ყველანა-ირ მიკროკლიმატს გვთავაზობს: შიგინ კახეთმა გამაოცა, პალ-მებმა, კიივის ხევინებმა, უცხო-ურმა იქ მოყვანილმა ხილმა, კა-რალიოკმა და ბრონეულებმა... (აღარ ვსაუბრობ კახურ ტრადი-ციულ და საუკუნოვან ვაზის ჯი-შებზე), ლეღვის უნიკალურმა და მრავალფეროვანმა ჯიშმა... სადღაც უდაბნოა, სადღაც უც-ნაური ფერის კანიონები. ოოვ-ლანი კავკასიის მთებით გარშე-მორტყმული... გრემი, იყალთო, შუამთა, ნეკრესი, ალვერდი, გარეჯი – თავისი ძეველისძეველი ფრესკებითა და ბედით... ჩემს სტუდენტებს ხშირად ვესაუბრები ხოლმე ამის შესახებ, სურვი-ლი მაქვს, უფრო მეტად შევაყვა-რო სამშობლო. თუმცა, ვჭვდე-ბით თითოოროლა ზურგზე მო-კიდებულ უზარმაზარ რუკზავე-ბიან ახალგაზრდობასაც, მაგ-რამ ამას ჯარ ინტიმსიორი ხასი-

ათი არ მტერია... თითქოს ერთ-
მანეთს არ ენდობიან. არადა ეს
მოვლენა მათ გაცნობა-დაახ-
ლოებას, ერთიანობას, ჯანმრ-
თელ ურთიერთობას ხელს შე-
უწყობდა.

— თქვენ მერაბ ბერიძის მე-
უდლე ბრძანდებით, პიროვნე-
ბის, რომელსაც ვიცნობთ, რო-
გორც დიდ მეცნიერს, მესხეთში
უნიკერსიტეტის დამაარსებელს
და მის პირველ რექტორს. რო-
დის და როგორ შეხვდით ერთ-
მანეთს? რას გაიმტებთ ამ ამ-
ბიდან ინტერვიუსთვის მოსაყო-
ლად?

– მინდა მოკლედ და კონკრეტულად მოგახსენოთ, მაგრამ რამდენიმე სიტყვით ჩემი ძალიან დინამიური, აქტიური და ძალიან მოუსვენარი ცხოვრების მოკლედ გადმოცემა არ ხერხდება. კველაფერს თავისი შესავალი, განვითარება და შედეგები აქვს...

დიახ, ძე ცხობილი ქართველი
კაცის მეუღლე გახდავართ. მე-
რაპ ბერიძე გამოირჩევა განსა-
კუთრებული დამოკიდებულე-
ბით თავის ქვეყანასთან, მა-
მულთან, რომელსაც მესხეთი
ჰქვია. გამოირჩევა სამშობლოს
უდიდესი სიყვარულით, ერთგუ-
ლებით; ლიდერობა და ხელმძღ-
ვანელობა მისა თანდაყოლილი

ჩვენს კათედრას დიდი მისია
პქონდა დაკისრებული. კათედ-
რაზე მოღვაწეობდნენ გამოჩე-
ნილი მეცნიერები: აკადემიკოსი

არნოლდ ჩიქობავა, აკადემიკო-
სი გიორგი როგავა, აკადემიკო-
სი ქეთევან ლომთათიძე; პრო-
ფესორები: ევგენი ჯეირანაშვი-
ლა, ალექსანდრე მაგირედოვი,
ეკატერინე ოსაძე, ნელი იოსავა
და მრავალი გამოჩენილი მეც-
ნიერი, ჩრდილო კავკასიური
ენების სპეციალისტები, რომ-
ლებმაც დაამთავრეს თსუ და
დასპეციალდნენ, შექმნეს სა-
მეცნიერო ლიტერატურა – გა-

მოკვლევები საკუთარი ეროვნული ენების შესახებ.
უკანაური და კანონზომიერი

კურთხული მეტად განვითარა. 1967 წლის
იყო ჩევენი შეხვედრა. 1967 წლის
28 აგვისტო, მარიამბის დღე-
სასწაული... უნივერსიტეტის ॥
კორპუსის ეზოში დადგმულ და-
ფებზე წარმოდგენილი იყო
თსუ-ში მოხვედრილ ბეჭნიერ
სტუდენტთა სია; მე არც მინერ-
ვიულია, ფრიადებზე ჩაბარებუ-
ლი სტუდენტი გარეთ არ დარ-
ჩებოდა, მაგრამ ერთი სული
მქონდა, ნამეკითხა და თვალით
დამენახა ჩემი სახელი და გვარი
სიაში. როგორც ჩანს, მერაბაძაც
იგივე განწყობილება ჰქონდა
და შევხვდით ერთმანეთს...
კურსელები აღმოვჩინდით, გა-
ნუმეორებელი გრძნობა დამე-
უფლა... მე უკვე სხვა, ახალი
სამყაროს ნაწილი ვიყავი, ახალი
მოლოდინით აღსავსე... მერაბი
ჩემთვის იმ სამყაროს ერთი
ობიექტი იყო, რომელსაც მე უნ-
და შევხვდოდ პირველ სექ-
ტემპერატურას. ეს შეხვედრაც სხვა-
ნაირი იყო. აუდიტორიას ვეძებ
უზარმაზარ შენობაში გამოკ-
რული მიმანიშნებელი ნახაზე-

A black and white photograph of a group of eight people, including an elderly woman in the center, sitting around a table covered with papers and books. They appear to be in a library or study room setting.

სოდეს ვაცდენდით. აქ ვევდებოდით ერთმანეთს თაობები-მხატვრები, ხელოვნებათმცოდნეები, მოყვარულები. ვსაუბრობდით ხელოვნებაზე, ვაფიქ-სირებდით ჩვენს აზრს ამა თუ იმ ტილოზე, ნახატზე, მხატვარზე... იყო აზრთა სხვადასხვაობა, რითაც ჩვენს ერუდიციას საჭირო და სასიამოვნო საზრდოს ვაწვდიდით. რეგულარულად ვესწრებოდით მწერალთა კავშირის სხდომებს, ლიტერატურულ განხილვებს, რომლებიც ყოველ კვირას იმართებოდა ხოლმე. ვეცნობოდით მწერლებს, კრიტიკოსებს, ახალებედა შემოქმედებს. ერთი სიტყვით, ძალიან შინაარსიანად და ბედნიერად გავატარეთ ჩვენი სტუდენტობა.

ჩევნ ვიზრდებოდით... არც კა
გვიფიქრია, როგორ გადაიზარ-
და ჩევნი მეგობრობა უფრო ახ-
ლობლურ ურთიერთობაში, რო-
მელსაც პირველი გრძნობა,
სიყვარული ჰქვია. ექვს წელი
გავიდა, როცა მოვახერხეთ და-
მოუკიდებელი ცხოვრებისათ-
ვის მზადყოფნა, დავეტორნინ-
დით კიდეც. გვეყოლა სამი
ულამაზეს დათუნია - ვასილი,
ზვიადი და ბექა ბერიძეები... და
დაინწყო ჩევნი ძალიან, ძალიან
რთული და საინტერესო ცხოვ-
რება...
— უნდა იყოს ეს რა სისტემა?

— უზიგერსიტეტი, უკვე, საბ
ათეულ წელზე მეტს ითვლის.
თქვენ მისი ისტორიის მნიშვნელ-
ლოვანი ნაწილი ხართ იმ ენთუ-
ზიასტებთან ერთად, ვინც იტ-
ვირთა და იზრუნა სამხრეთში
უმაღლესი საგანმანათლებლო
კერის დაარსებისთვის. როგორ
გაიხსენებთ ურთულეს დღეებს
თვეებს, წლებს? რთული რომ
იყო, ეს ძევრჯერ გვსმენია ბა-
ტონი მერაბისგან და მისი თანა
მოაზრე კოლეგებისგან.
— დახა. ოჯახაში წერი

- დიან, ოცდაცასეტი ხელი
შეუსრულდა ჩვენს უნივერსი-

უნივერსიტეტი მხოლოდ
სამსახური და ხელფასი არ იყო
და არც არის ჩემთვის... უნი-
ვერსიტეტი სამყაროა, რომელ-
შიც თავდაუზოგავი შრომით,
პროფესიონალიზმით, კრისტა-
ლური დამოკიდებულებით
სტუდენტებისადმი, ხდება ახა-
ლი თაობის განათლება და თუნ-
დაც აღზრდა. უნივერსიტეტი
სამჭედლოა, რომელიც მომზა-
ლი საქართველოს მომავალ მო-
ქალაქებს აყალიბებს. ეს ყველა-
ფერი ჩემი განცდებია, რომე-
ლიც ახლავს ჩემს ცხოვრებას.
ეს არის ჩემი სამუშაო პროგრა-
მა, რომელსაც თავგანწირული
ერთგულებით ვემსახურები.

უნივერსიტეტის დაარსების
დღიდან აქტიურად ჩავერთე
მისი გაძლიერებისა და განვი-
თარების საქმეში. უკვე ოცდა-
ცამეტი წელი შეუსრულდა
„ჩემს მეოთხე შეინტენსიუ-
მისი განვითარებისა და მრა-
ვალჯერ გავიმეორებ... ახლა
მიკვირს, როგორ მოვახერხეთ,
როგორ გადავლახეთ და დავდ-
ლიეთ სულიერი თუ მატერია-
ლური ბარიერები და დავდგით
უზივერსიტეტი... როგორ მიიღო
კლასიკური ფორმა იმ უსახურ-
მა და უგეგმოვნებო ტრადიცი-
ულმა შენობამ, რომელსაც შეხ-
ვდებოდით საბჭოთა კავშირის
ნებისმიერ კუთხეში, კლიმატი-
სა და გეოგრაფიული გარემოს
მიუხედავად.

დაუკინებარია სიხარულის
ეფორიამდე ასული განცდა
უნივერსიტეტის პირველ გა-
მოშვებასთან დაკავშირებით;
პირველი დიპლომების გაცემა,
ზემო – გრანდიოზული სალა-
მოები... მაგრამ, როგორც ჩანს,
ადამიანს გაჭირვება და უარყო-
ფითი ემოციური სიტუაციები
უფრო ახსოვს. ჩემი დამოკიდე-
ბულებაც სხვადასხვანაირი
იყო. მინდა, შემოგთავაზოთ
ამონანერები ჩემი დღიურიდან,
რომელიც ნათელს მოჰყენს სა-
ზოგადოებას ჩემი და ჩემი ოჯა-
ხის მაშინდელ ყოფას. მას როუ-
ლიც აღარ ჰქვია, მატერია-
ლურს სულიერი ტკივილებიც
ემატებოდა. ჩანანერები, ძირი-
თადად, 2006 წლიდან მაქს გა-
კეთებული. ეს ის დროა, როდე-
საც მერაპ ბერიძე აღარ არის
უნივერსიტეტის რექტორი... მძ-
იმე რეპრესიები... ოთხლიანი
პირობითი სასჯელი უცნაური
დანაშაულისათვის (ეს ძალიან
რთული და ვრცელი თემაა, არც
შევეხები ალბათ, როდესმე ით-
ქმება). მაგრამ ერთს კი მოგახა-
სენებთ: „იმედების გაცრუება
და მერე როგორი! როგორ ვი-
ფიქრები, რომ თავის უფალი
აზრის გამოთქმა მხოლოდ
„რჩეულთა“ ხევდრი გახდებო-
და... ჩურჩულით ლაპარაკი, უნ-
დობლობა, კავშირების ჩამოშლა,
თავისა და თვალის არიდება და
სხა უამრავი

სივა უარიავო...
გიფიქრე, ამოვისუნთქეთ, მო-
ვიდა ახალი თაობა, კარგად აღ-
ზრდილი, განათლებული, ჩვენ-
ზე უკეთესი პატიოსნებით გა-
მორჩეული, სამშობლოს კეთილ-
დღეობისათვის გულანთებული,
საზღვრებრარეთ მიღებული გა-
ნათლებითა და ახალი იდეებით
აღზრდილები (მაგრამ არა
„თერგდალეულები“). მოვიდნენ,
დაგხვდით და მერე რა? რა და
პრობლემები ჩემს ოჯახს...“

2006 წლის 6 ოქტომბერი... „ამ 15 წლის მანძილზე უამრავი ამბის გახსენება შეიძლება, საიდან დავით გიორგი, არ ვიცი; არც ის მინდა, ჩემი ცხოვრების გზა გაბმულ და მოსახეზრებელ წუნუნს დავამსგავსო, მაგრამ ერთია – ვდგავარ ამ ტრიალ

ଶାୟବ୍ରତ ପରମାଣୁମିଳି ନାରମାତ୍ରେ-
ଦେଖିଲେ ଏହା ପରମାଣୁମିଳିକିମେ,
ଅଧ୍ୟବାନ୍ଦ୍ୟେ ମିମିଳିନାର୍ଥେବାଚ୍ୟ.
— ଅନ୍ତିମାନ୍ତର୍ଯ୍ୟାନ୍ତିମାନ୍ତର୍ଯ୍ୟ

— უნიკალური და უსულეო
ნარმატებით მიიწერა წინ,
თუმცა, მაშინდელი მდგომარე-
ობა გარკვეულ სფეროში არ
გვაძლევდა სასურველი მოქმე-
დების სამუალებას.

დადგა 1995 წელი, გახსაკუთრებული და გონიციებით აღსავასე, ვეზმანი დებიტით დღი ძლიერდა, რეგისტრი, ვაბარეგით შედეგს ჩვენ საკუთარ თავს, საზოგადოებას, მთავრობას, სტუდენტობას... ასაცავის პრევალი თაპლომინი გირი

გორგავენის წევრის დილივრაციით...
ამავე წელს ჩვენს უნივერსი-
ტეტში ჩამოდიან მესხეთიდან
1944 წელს რეაგატრიორებული
მესხთა შეთამობავლები, აზერბა-
იჯანიდან აცდათი მესხი ახალ-
გაზრდა. ენა არ იციან! საჭირო
გახდა მისი შესწავლა. გამოცდი-
ლება წულს უტოლდებოდა არა
მარტო ჩვენთან, არამედ წამყვან
უნივერსიტეტშიც. გამოსავა-
ლი გამოვნახე - შევისწავლე ინ-
გლიოსური და გერმანული ენების
სწავლების მეთოდური წიგნები
საორიენტაციოდ, მოვარგე ქარ-
თულ ენას და დავინიჭეთ სწავლა
ანბანიდან. შევადგინე სასაუბ-
რო დიალოგები კომუნიკაციის-
თვის. ლექსიური მარაგისთვის
ვასწავლიდი მარტივ და პატარა
ლექსებს, ვაკეთებისწებდი ლექ-
სიკონს... ყოველი ლექცია - გაკ-
ვეთილი იყო იმპროვიზაცია.
რამდენიმე წლის შემდეგ შემოგ-
ვირთდნენ სომხეთი ბაზევებიც.
შეიქმნა ჯგუფები.
2003 წლის აგვისტოს

2003 წელს გაიხსნა თურქ-ს
ჯავახეთის ფილალი, რომელ-
საც დაეტვირთა ქართული ენის
სწავლება ჯავახეთის ბაგშევე-
ბისთვის... გამოცდილება დაგ-
როვდა, თბილისიც დაინტერეს-
და და გამოდის პირველი წევნე-
ბი სომხურ სკოლადამთავრებუ-
ლი აბიტურიენტებისთვის, რო-
მელსაც „საიმედო“ დაერქვა.
მალე ჩვენი გამოცდილება
აზერბაიჯანელ აბიტურიენტებ-
ზეც გავრცელდა და ითარგმნა
მათს ენაზე.

შემდეგში უკვე სხვადასხვა

(მთავრობის და არასამთავრობო) ორგანიზაციები გააქტიურდნენ და მრავალი საინტერესო, ძვირფასი და მნიშვნელოვანი სასწავლო სახელმძღვანელოები შექმნეს და გამოსცეს ჩვენმა ლირსეულმა პროფესორებმა, რომელსაც დღეს ჩვენც აქტიურად ვიყენებთ.

მე გრამატიკას ვასნავლი, მაქს დიდი გამოცდილება (მუ-
შაობის სტაჟი იცდარვა წელს
შეადგენ), შემუშავებული
მაქს ჩემეული მეთოდები, ენის
მარტივად შესწავლის და განმ-
ტყიცების საქმეში. გამოქვეყნე-
ბული მაქს საინტერესო გა-
მოკლევები ზმინის სწავლებას-
თან დაკავშირებით.

დღეს ჩვენს პროექტს ასეთი
სახელწოდება აქვთ: ქართული
ენის სწავლების სახელმწიფო
პროგრამა არაქართულებოვან
სტუდენტთათვის. სათემელი
ძალიან ბევრია. ვიტყვი მხო-
ლოდ იმას, რომ სახელმწიფო
ენის დაუფლებამ, საქართვე-
ლოს და ქართველების, მათი
ურთიერთობის ისტორიის
ცოდნამ, დიდი და დადგებითი
შედეგი გამოიღო სომები ბავშ-
ვების, როგორც საქართველოს
სრულფლებიანი მოქალაქის
ცნობიერებაში. ზღვარი ნელ-
ნელა იშლება. მშევრივად
გვესმის ერთმანეთის იუმორი,
კრიტიკული აზრებიც, რომელ-
ზეც ვმსჯელობთ ან გულიანად
ვიცირით ხოლმე... მთავარია,
ჩემი სჯერათ, რაც აუცილებე-
ლია სწავლების პერიოდშიც და
მომავალშიც.

ჩევენი მუშაობის შედეგებზე
მინდა, მოგახსენოთ. სწავლების
დონე ერთნაირია, მაგრამ გააჩი-
ნია სტუდენტების დამოკიდებუ-
ლებას საგნისადმი. ყველა სწავ-
ლობს და ახერხებს სწავლები-
სათვის (შემდგომში) ენობრივი
ბარიერის გადალახვას, მაგრამ
გვყავს უნიტიერესი ბავშვები,
რომლებიც ქართული ენის,
გრამატიკის კოდნის მაღალ
დონეს აღწევენ, ახერხებენ
ქართულ ენაზე ფრიადებზე
სწავლას და სტიპენდიების მო-
პოვებას. თითქმის, ყველა მათ-
განი ერთდროულად რამდენიმე
დონის სტიპენდიატია.

მიწოდა მოღაწესანობ ჩივინა

მინდა, გავიხსენო პირველი
მასნავლებლები: თამარ გოგო-
ლაძე – ჩვენი უნივერსიტეტის
ლექტორი; ლია ბრეგვაძე – ლექ-
ტორი; ცაულინა მალაზონია,
პოეტი და უურნალისტი, გულან-
თებული ქართველი, რომელმაც
დიდი წელილი შეიტანა ჯავახე-
თის სხვადასხევა სკოლაში სა-
ხელმწიფო ენის სწავლებასთან
დაკავშირებით. მას უმაღლესი
კატეგორია და მრავალი სერტი-
ფიკატი გააჩინა... სტუდენტი –
ია გეგეშიძე, ჩვენს განყოფილე-
ბაში აქტიურად მუშაობდნენ
დღეისათვის უკვე ტიტულოვანი
და პოპულარული პიროვნებები,
რომელთა შესახებ სიამაყიფ
განვაცხადებ: მაკა კაჭკაჭიშვი-
ლი – სჯესუ-ის პროფესორი და
ლირსეული რეგტორი; ნათელა
მელიქიძე – სჯესუ-ის ასოცირე-
ბული პროფესორი; მაია ბალა-
სანიანი – სჯესუ-ის ასისტენტი
პროფესორი; მაია მესხიძე –
ყარსის უნივერსიტეტის პროფე-
სორი, რომელიც ხელმძღვანე-
ლობს ქართული ენის განყოფი-
ლებას და წარაპტებით ასწავ-
ლის სტუდენტებს; თქვენი მონა-
მორჩილი, რომელიც ძველებუ-
რი გატაცებით, ერთგულებით
და დიდი სიყვარულით ემსახუ-
რება საქართველოს.

– ერთ-ერთ ინტერვიუში,
რომელიც „მესხეთის უნივერ-
სიტეტში“ დაიბეჭდა, თქვენ
თვითი ასეთი ფრაზა – „მე მივ-
ბაძე არსაკიძეს და ჩემი სულის
ნაწილი, ჩემი სიცოცხლის ნაწი-
ლი მივეცი შეიღება...“ გაგდა-
ცანით შეიღები, გვესაუბრეთ
მათზე.

– მართალი ბრძანდებით,
ქალბატონობა მარინა. მაშნაც
მიდიდოდა ზუსტი ფრაზის გამო-
ყენება, მაგრამ პაოცეტიურად
მომეჩვენა და კატეგორიული
ტონით შევარბილე, ნაწილობ-
რივად შევცვალე... დღევანდე-
ლი გადასახედიდან ვიტყოდი –
მთელი ჩემი არსებობა, ფიზიკუ-
რი თუ სულიერი, ჩემი შვილების
აწმყობა და მომავალს დაუუდე
საფუძვლად. ერთი ამოსუნთქ-
ვაც კი არ მემტება ჩემთვის...

ზემოთ გახსნენ, რომ მყავს სამი ვაჟიშვილი, შესანიშნავი ქართ-ველები, კაცომოვყარენი, სა-მართლიანები, პატიოსნები და კარგად აღზრდილები. დღეი-სათვის არც ერთი მათგანი არ მუშაობს სპეციალობით, რაც ჩვეულებრივი მოვლენაა დღეს. ვასილმა დაამთავრა აღმოსავ-ლეთმიცოდნეობის ინსტიტუტი, თურქული ენისა და ისტორიის განხრით; სპეციალობით პოლი-ტოლოგია. გახათლება მიიღო, პარალელურად, ანკარაში. 24 წლის ასაკში, ვასილი იყო სამ-ცხე-ჯავახეთის მხარის გუბერ-ნატორის მრჩეველი, შემდეგ კი გამგებლის მოადგილე ახალცი-სეში. წლების განმავლობაში მუ-შაობდა თასუ-ის ახალციხის ფი-ლალმი უფროს მასწავლებ-ლად. ასწავლიდა თურქულ ენას, მონაწილეობას იღებდა საერთა-შორისო კონფერენციებში, ჰქონდა საინტერესო გამოკვ-ლევები თურქულ-ქართულ ენიბრივ ურთიერთობებზე.

ჰყავს მეულეობა და სამი შეი-ლი: ნათია, მერაბი და სალომია.

ନାତିଆ ମ୍ବାତ୍ପାରିଆ, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅମତାଗ୍ରହୀ
ରେ ସାକ୍ଷେଳମ୍ବନ୍ତିଫୁଟ୍ର ସାମଦ୍ବାତ୍ପାରିନ
ଆକାଦ୍ରମିଯା; ମେରାବୀ ଶବ୍ଦାବଳୀରେ
ପ୍ରାକ୍ତବାସିର ଉନ୍ନିଜ୍ଞେରିଣିତ୍ୟଶି, ଦିନ-
ଶିଥିଲିର ସାଇଦ୍ଧାନ୍ତମନ୍ତ୍ରିକାରୀଙ୍କାରୀ
କାମିନ୍ଦିର ମେହାତେ କାଳାବେଳୀରେ। ନାର-
ହିନ୍ଦୁଭୂଲି ମର୍ମିନ୍ଦବ୍ଲେଏ, ଉୟପାରୀ
କ୍ରାଲାସିକ୍ଷାରୀ ମୁଖୀକା ଫା ଶେଶାନିଦି-
ନାଵାଦ ଉକ୍ତରାଗ୍ରେ ଫୁରିଲ୍ଲିପିବାନ୍ତିରେ,
ଅମତାଗ୍ରହୀର ଏକାତ୍ମ ଶବ୍ଦମୁଖ ମୁଖୀକା
କାଲୁକ କ୍ରାନ୍ତିଲାବୀ, ବାଲିନୀର ମେହୁଲ-
ଲ୍ଲେ - ମାରିବା ଶବ୍ଦିକ୍ଷାପିଲି-ଦେରିବି-
ଦେ, ଉପରେ ବ୍ରନ୍ଦିବିଲି ଶବ୍ଦମୁଖିଲିନ୍ତିକା,
ଦାଇପ୍ରତା ସାନ୍ଦର୍ଭକ୍ରିଯାରୀ ଫିଲିକ୍ରତା-
ତ୍ରିବା ଫା ପରିପ୍ରକାଶିନ୍ଦରିବା ଗ୍ରହ-ଗ୍ରହ
ପରିପ୍ରକାଶିତ୍ୟାନ୍ତ ଉନ୍ନିଜ୍ଞେରିଣିତ୍ୟଶି。

ଢିଗାଫମା ସାକ୍ଷେଳମ୍ବନ୍ତିଫୁଟ୍ର ସାମ-
ଦ୍ବାତ୍ପାରିନ ଆକାଦ୍ରମିଯା ଫା ମାମତାଗ୍ରହା;
ଗିଗି ଶବ୍ଦମ୍ବନ୍ତିରିବା ଫା ଶେମକ୍ଷାଲୀ
ଏକାକ ଦେବରୀ କାନ୍ଦିକ୍ଷାଲୀ ଶାକାରିତ୍ୟା-
ଲୋକ ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନିକ୍ଷାଲୀ କାନ୍ଦିକ୍ଷାଲୀ
ନାଶକ୍ରିଯିବି. ମନ୍ଦାନିଲ୍ଲେବୁଦ୍ଧା ଗା-
ମନ୍ତ୍ରମାନିକ୍ଷାଲୀ. ତବିଲିନୀଶି, ଲୀକ୍ରେ-
ରାତ୍ମକ୍ଷାଲୀ ମୁଖୀକ୍ଷାଲୀ ଶାଗାମନ୍ତ୍ରମାନିକ୍ଷାଲୀ

ନୀ ଦାରକାଶ୍ଚୟତ୍ତି, ମୋହପୁର ତ୍ରାଂ-
କ୍ଷାରଙ୍ଗେତୀତି ଦେଖଲେବିଲେ ତେମାରେ
ଶୈଖମିଳିଲେ ମିଳି ଫୁଲକଣାମ୍ଭୁଜ୍ସେ-
ରୁବିଲେ ଗାମରୁଙ୍ଗେନା, ରମ୍ଭେଲୁଗ ମନ-
ନିନ୍ଦ୍ୟାଲୁ ହିର୍ବନ୍ଦିମା ଉଲ୍ଲିପିରମା ମା-
ମାମ, ଉନ୍ନମିନ୍ଦେଶ୍ୱର ଦା ଉନ୍ନେତାର୍ଗେ-
ମା ପାତ୍ରିରାର୍ଗେମା, ଗାମରୁଙ୍ଗେନାମ ଧି-
ଣ ନିତ୍ୟରୁଶ୍ଵା ଗାମରୁଙ୍ଗେନା. ଶୈଖ-
ଦ୍ୱାରା ଗାମରୁଙ୍ଗେନା ଗାଧମରୀତାନା ମେହୁ-
ଶେତୀଲୀ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରୁଗୁଣି ମୁଢ଼ୁରୁମିଳି
ଦାରକାଶ୍ଚୟତ୍ତି, ସାଦାଚା ବାନ୍ଦଗରୁଲିବାଲ
ପ୍ରଯୁକ୍ତି ଗାମରୁଙ୍ଗେନିଲୁ ଏବଂ ଧିନ୍ଦି ନିତ୍ୟ-
ରୁଶ୍ଵା ମିଳାଶୁରୁବେଦିଲା. ଏହି ଫୁଲକଣେ
ବିଲେ ପାତ୍ରାରା ନାନିଲି ଅମ୍ଭେନ୍ଦ୍ରିୟରୁ
ହିର୍ବନ୍ଦି ଉନ୍ନିରୁଶ୍ଵାରୁଲିତ୍ତରୁବିଲେ ଫୁଲିବେ.
ଶେଷିବାଲେ ମର୍ବାଶୁଲିଗା ଉଲ୍ଲିପିଲା
ଏବଂ କୁଲୁଗୁପିଲା ତ୍ରାଂକରୁବିଲେ କାନ୍ଦିକୁଳି
ଶେଷିବାଲେ ମେହୁଲିଗୁପିଲା ମନ୍ତ୍ରରାଲିଗା;
ଗାମରୁଙ୍ଗେମୁଣ୍ଡି ଏକବେ ଲ୍ଲେଖିବାଲେଲା
ଏବଂ ମର୍ବାଶୁଲିବିଲେ 4 କର୍ଣ୍ଣବୁଲି.

ଶେଷିବାଲେ ମେହୁଲିଗୁପିଲା ନାତିରା
ଦାରକାଶ୍ଚୟତ୍ତି ଏକବେ, ଉତ୍ତର ନେବାଲେ

სპეციალისტი და წარმატებით
მოღვაწეობს „ეგროპულ სკო-
ლაში“. ჰყავთ სამი ვაჟიშვილი -
ბექა, დემეტრე და გაბრიელი.
ყველა ნიჭიერი, პასუხისმგებ-
ლური და შრომისმოყვარე. ბექა
სტუდენტია, სწავლობს წარმა-
ტებით კავკასიის უნივერსი-
ტეტში, სადაც ეუფლება კომპი-
უტერული სამყაროს ტექნო-
ლოგიებს. დემეტრე VIII კლას-
შია, უყვარს მუსიკა, იტაცებს
ფორტეპიანო. დიდი გატაცებით
უკრავს სერიოზულ ნაწარმოე-
ბებს: შოკენს, მოცარტს, ბეთ-
ჰოვენს, გრიგს... გაბრიელი ათი
წლისაა, წარმატებით სწავ-
ლობს, თამაშობს ჭადრაკს,
მღერის და უყვარს სიმღერები.
გატაცებით თამაშობს ჩიოგ-
ბურთს, წერს ლექსებს, უყვარს
წიგნები.

Ծըյդա հյուս պարունու զայշուցո-
լուա. մռացվեցուր ճա է գիտուրո
ծազշունձ գաաւրան. պայզարուն
կրածասուրո մշսուրա. ճաամտազրա
մշսուրալուրո սասնազլեցելու
զօնլունու գաներուն. եցրուն
սօմլուրեցես, ռոմելուց կարցա-

1000-10000 m²

აბარია ოჯახის ყველა წევრისთვის. სიყვარულს არ იშურებს ყველასთვის. მაგრამ... მაგრამ ერთ დღესაც ძალიან იშვიათი და გამოუკვლევი უცნაური ავადმყოფობა აღმოაჩნდა, რომელსაც ALS ჰქვია. უკვე სამი წელია, ვეპრძივით მას. მაკო სულიერად ძლიერია, ველიდებით სიახლეს მკურნალობაში, თუმცა, აქტიურად ვმკურნალობთ, რომელიც კოლონსალურ თანხებთან არის დაკავშირებული. ოჯახი, საზოგადოება, მეგობრები, სახელმწიფო გაერთიანებული ძალებით, უკვე ორი წელია, ეპროპაში ვაგზანით სამკურნალოდ... შედეგი თითქოს არის. მთავარია, რომ ის ოჯახშია და ფუნქციონირებს. ჩევნ მას ავადმყოფად არ ვთვლით. იგი აქტიურად მონაწილეობს ოჯახისა და საზოგადოების საქმეებში, მართალია, ეტლით, მაგრამ ჩვეულებრივად, თავისი ოჯახის ინტერესების მიხედვით, აქტიურად ცხვრობს. ჩემი ბეჭა საოცრებებს ახდენს... მათ შორის დიდი სიყვარულია.

სამაგალითო დამოკიდებულება
სუფექს. ეს არის პატივისცემა,
სიყვარული, ურთიერთის გაფ-
რთხილება, ხათრი, რაც მთავა-
რია – მეგობრობა. ასაკი და
იერარქია გამოირიცხება. ჩვენ
შორის არის ალალი, გულწრფე-
ლი და რწმენანი მეგობრობა,
რომელიც ბედნიერების საწინ-
დარღა.

— უკან მიხედვისას, როგორ
შეაფასებთ თქვენს განვლილ
გზას? შეიძლება თქვათ, რომ
მიაღწიეთ იმას, რისი გაკეთებაც
გინდოლათ ცხოვრებაში, თუ
თვლით, რომ დაუსრულებელი
გაქვთ მნიშვნელოვანი საქმე?

— თუ გავანალიზებ ჩემს
განვლილ გზას, პატიოსნად და
მაქსიმალურად მაქვს ამონუ-
რული ჩემი ფიზიკური თუ სუ-
ლიერო-მორალური შესაძლებ-
ლობა, მაგრამ როგორც ყველა
ადამიანი, შეცდომებისგან არც
მე ვარ დაზღვეული... ვალიარებ,
რომ ჩემი ყველაზე დიდი შეც-
დომა იყო და არის — არასოდეს
ვაქცევდი ტიტულს, წოდებას
ყურადღებას, რალაც მატერია-
ლურს... ყველაფერი ეს ტვირ-
თად მიმაჩნდა. ალბათ, ამას გა-
მოვასწორებდი... იმაზე მეტის
გაკეთება, რაც მე მოვახერხე,
ბევრს გაუჭირდებოდა. ძალიან
ბევრი გავაკეთე, ბევრი სიკეთე
და ქველმოქმედებაც, რაზეც
საუბარი მეუხერხსულება და
არც შეიძლება.

- რა სურვილით დავამთავ-
როთ ჩვენი ინტერვიუ, ქალბა-
ტონო ნათელა? რას ეტყვით
ჩვენს მკითხველს დამშვიდობე-

ბისას? – ქალბატონო მარინა, 14
მარტი ჩემი საიუბილეო თარი-
ლია – 75 წლის ვედები... ისე გა-
სულა დრო, ჩემს ძალიან აქტი-
ური ცხოვრების რეჟიმით ყოფ-
ნაში... არც ისე ცოტაა ხომ ჩემი
ასაკი? რისი თქმა მინდა, ასეთი
მძიმე, დაძაბული, უიმედო სი-
ტუაცია ჯერ არ მქონია. ჩემი
უდიდესი სურვილი მშვიდობაა.
მინდა, მსოფლიოს ვუსურვო
მშვიდობა, ამბიციების დაოკე-
ბა, კუთვნილი ტერიტორიებით
დანაყრება, ძალა-უფლების უი-
ნის – აზარტის დაცხრომა,
მსოფლიოში ბატონობის სურ-
ვილის განელება... ამას ემატება
ბუნების კატაკლიზმებიც... მინ-
და, ყველა ჩვენს მოქალაქეს,
ქართველს და არაქართველს
ვუსურვო ბედნიერება და მშვი-

— მადლობა ასეთი სურვილე-
ბისთვის. მადლობა ინტერვიუს-
თვის.

სიკვარეული გზად და ხიდად

ქართველის დედა თავის პირმშოს
აკვანში რომ ტკბილად ზრდიდა,
უგალობდა: დაგყოლოდეს,
სიყვარული გზად და ხიდად!
მამა, როცა თავის შვილებს,
ფარ-შიმშერში, ხმალში წვრთნიდა
თან დასხენდა: გქონებოდეთ,
სიყვარული გზად და ხიდად.
ხუცესი თუ მძვდელმთავარი,
ბიბლიას რომ გვითარგმნიდა,
მას თან ჰქონდა დიდი რჩმენა,
სიყვარული გზად და ხიდად!
დიდი შოთა რუსთაველი
„გეფხისტყაოსანს“ რომ ქმნიდა,
თვალნინ ედგა თამარ მეფე,
სიყვარულის გზად და ხიდად.
დგას კოცონზე ქეთევანი,
ანთებული ქალი გმირად
და გიზგიზებს დეფოფალი,
სიყვარულის გზად და ხიდად.
რომ დაასკვნა მეფე კახმა,
მფარველობა დიახ, გვინდა,
გულში ჰქონდა დიდი რჩმენა

ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ

ყველგან სიმშვიდეს ვეძებ,
ერთი პლედი და
გიზგიზა ბუხრის სითბო
სადღაც, უსიერ,
თოვლით დახუნდლულ ტყეში
ფიჭვის ქოხი და
ზღურბლთან ღუნდლულა ფისო...
გადამარჩენდა ახლა
ღმერთივით ახლოს
მეყოლებოდა თუკი თვალები დედის,
ჩამოვასხამდი წითელ, ცქიალა ღვინოს,
მიგნებდებოდი მოგონებების სავილს...
მოწნულ ჭილოფზე დავიძებრტყავდი დარდებს,
დამასხდებოდნენ მხრებზე ჩიტები ზღაპრის,
დავისნავლიდი ვერლენის მლვრი ლექსებს
და დავტოვებდი სინამდვილეთა ნაპირს,-
დამამშვიდებდა
გიზგიზა ბუხრის სითბო,
ფინჯანი ყავა და პეჩიზაჟი ზამთრის.

* * *

ახლა შენთან გავჩნდებოდი, ბე,
კალენდარზე დეკემბერი მაბრჩობს...
ფიქრით გხედავ, აგუზგუზებ ცეცხლს,
დატრიალებ საკერავს და საქსოგს.
ნუხხარ, როგორ დაითოვლა ტყე,
ტყეში ნუკრებს ვინ მიაწვდის სარჩოს,—
შენთან ერთად ვიტირებდი, ბე,
გამოიჩევდი ვერაგსა და სანდოს.
მერე ერთად მოვყებოდით, ჰე

ფონებდართულს,
დამადებდი თავზე დატჭანარ ხელს,
დაღლილ სულზე საკურნებელ სალბუნს.
დამიცხობდი ჯვრიან ჭადს და ყელს,
თიხის კოკით შემოვდგამდი ლიკიოს
და ბაბუას ფიქებდაყრილ სავლაგს
დავუკმევდით საკმეველს და მირონს...
გავწყობდით ხარიხას და ძელს,
მოვიდგამდით სიმინდისთვის ირომს,
ის ბაგრეოპა მენატრება, ბე,
ის ბაგრეოპა შენს კალთაში ცხოვრობს...
ხებივით ფოთლებდაყრილ წლებს
შავი ბულლის ზღაპრები კვლავ ახსოვთ,
იმ ზღაპრებში დავრჩებოდი, ბე,
ამაზრზენი თითად ყოფნა მახრჩობს.

* * *

ისეთი სიმდიდრისა პატრონი ვარ,
გული ყელში მაქვს მობჯენილი სიამაყისგან...
ისეთი ლურჯი ზღვის პატრონი ვარ,
არ განსხვავდება მისი ტალღები

სიყვარული გზად და ხიდად!
დღეს კუნძულობთ თბილისობას,
კუსმობთ მოძმეს ყველა მხრიდან,
გვქონდა, გვაქვს და კვლავ გვექნება,
სიყვარული გზად და ხიდად!

కొఫర్‌నెస్‌ ప్రాక్టిషన్‌

დილას ცისკარი ამშვერებს,
 სამშობლოს მესხთა მთა-ბარი,
 ახალციხეს კი სამრეკლო,
 შალვას ტაძრის და რაბათის.
 ზარზმა უმღერის ვარძიას,
 ნინოს ჯვარს ტბა-უარავანი,
 ბასინისკენ მიმგალს,
 ლაშქარს დალოცავს თამარი.
 აქ არის მისი ხატება
 რუსთველის ნატერფალები,
 აქ ქმნიდა „ვეფხისტყაოსანს“
 გაბრწყინებული თვალებით.
 ისევ „ჰერიონ ბიჭები“,
 ისევე „მამლი მუხასო“,
 დე, მუდად კვამლი სდიოდეს
 ჩვენს კერასა და ბუხარსო.
 „მუხა წონწილებს, წონწილებს
 „მამლი მუხასაო“...
 „წონწილებს არ წაიქცევა
 მამლი მუხასაო“.

ლალი ახალგაზი

ისეთი ვაზი ღლავს ზუარში, რა შეედაროს,
აქ ღვინობისთვე სხვაგვარა დასაბამიდან,
ისეთი ჯვარის პატრონი ვარ, ისეთი რწმენის,
ქარტეხილთაგან გამოღწეულს
საუკუნითგან...
ისეთი ქალის პატრონი ვარ, ხმალა-კვინიანის,
მჭერს შიშის ზარს სცემს მისი მზერაც,
დალალდანწულის,
ისეთი ხვავის პატრონი ვარ, ყველა კოკიდან
ნაკადულივით მორკარაკებს ალადასტური....
ისეთი ყანა ღლავს მზეზე, ისეთი ოქრო,
მეტი სიმძიდრე რა მქონის მამალმერთისვან,
ისეთი სისხლი მამორავებს, ისეთი გენი,
გმირ წინაპრების ხსოვნისა და
უკვდავებიდან...
ისეთი ზეცის პატრონი ვარ, ისეთი მიწის,
დილა თენდება ჩემი ტაძრის გუბებათებიდან,
რაღა ვინატრო, დალოცვილო, ამაზე მეტი,-
თურმე, სამოთხე გიჩუქნია შენი ნებით და...
ამდენი სიწმინდის პატრონი ვარ, ამდენი
მადლის,
გული ყელს გასცდა მოზღვავებულ
სიამაყისგან...
მოვა სიბნელის დამძლეველი დიდი ნათელი,
ხარი წიქარაც დაბრუნდება იალალიდან....
ისეთი შვილის პატრონი ვარ, ისეთი ბოკვრის,
არ მიწარია ვათაშენბა. უთლის, წაბითაცან.

* * *

გული გაუსკდებათ დღეს, ვიცი,
ჰიპერბოლებს,
ისარიც მეცამეტე ხაზთან გაჩერდება,
ვენას გადაიჭრის ჩემი ისტერიკა და
სისხლის მაგიერ ლექსი წამოსკდება.
მოვარეს ხმა ჩაუწყდა, ველარ დამიტირებს,
ვიცი, დაკიცები ყველა მისხალისგან...
ცრემლი მეზიზღება – მლაშე სისაძაგლე,
მინდა, ორგიება მკერდი გადამიხსნან...
შეშლილი წუთები თორებს დამიკურნისი,
თვალებს გავაპარებ მწველი ჭრილობიდან,
უნაზეს მანერებს სიგიფუდ გადავაქცევ,
ფრაზებს გავიხსენებ ძველი პირობიდან და
ყველა ქაზაზე სიტყობრდ დავიღვრები,
ქალაქს მომსუყდება ჩემი არსებობა,
ჭადრებს გადავაწვევ ყოფის სარეცელზე და
სიყვარულისთვის დროც კი შემომრჩება....
გული გაუსკდებათ დღეს, ვიცი,
ჰიპერბოლებს,
მელანქოლიები ცამდე მომბეზრდება,
ჭინკებთან ვნებების თამაშს გავაჩალებ და
ოთოში ანტენოს თოლაკა ავინწოდება

* * *

ჩემს დღეობას დაამშვენებს შემოდგომის
ფონი,
საპატიო სტუმრად მოვა სექტემბერი
მორცხვად,
ეს სიჭრელე, ოდითგანვე ჩემი თანასწორი
მუხლს მოიყრის მიმწუხრისას ლოცვად...
ჩემს ასაკს კა მოუხდება ძველი პატეფონი,
შემოდგომის ნობათ და კონიაკიც ცოტა, —
რეალობის სცენის მიღმა ოცნებები შორი და
წიგნიან ამინდებში დაკეცილი ქოლგა...
ჩემს დღეობას დაამშვენებს
ჟოზენის ავტორი

ვასილ ვერინცხაძე

ଓঁ শুভ প্রতিবেদন

თქვენს ჩამოსვლას გაუმარჯოს
აյ მოძმეთა დახვედრას,
თქვენი ნაზი ოცნებების –
დღეს ნამდვილად ახდენას!
მე ქრისტე მწამს, შენ ალაპი,
არც რა გასაკირია!!!
შენი ფესვი, თქვენი ფესვი,
ერთი მუხის ძირია.
გაიხარონ ქართველებმა!
ვინც გვყავს დედამიწაზე,
ჩვენი ჯიში, ჩვენი მოდგრა,
ვინაც გულით ინახეს!
თქვენს ჩამოსვლას გაუმარჯოს!
აյ მოძმეთა დახვედრას,
ჩვენი ნაზი ოცნებების –
დღეს ნამდვილად ახდენას.

ვინ ვარ

W W W . C H E M I C A L S . C O M

უჩა ლონლაძე

უჩა ოონლაინ

* * *

ღამე თვალებზე გამოკრული არის ისე,
რომ
ვრცელდება ომის ცნობასავით და შენ ვერ
ხვდები, -
ეს სერები რომ მაჯებივით არ დაისერო,
რატომ გითმობენ ქარის რიგში ადგილს
ვერხვებია
ყველა სურვილი გადაგდე, ომში ეჭვიან
კაცად იქცი და თვალივით ტყვიებს
ევსები
ცრემლში გახსნილი ხმის დალევას რომ
შეეჩინოს
საკუთარ თავში ჩაკეტილი ოქროს თევზები...
შენ კი საკუთარ ნერვებს უფრო გლეჯ
ბადესავით
პრაზმა მოგტეხა და ედები ნერვებს
ტოტივით
გარშემორტყმული უსაშველოდ ხარ
ნათესავი
მუცლის ტკივილით და მკვლელობის ექცის
მოტივით...
წესით კმაყოფილს უნდა გავდე, ეს ხომ არი
რასაც ეძებდი, მაგრამ მაინც ღიზიანდები
რადგან შიშია უნამუსო დღეს კომისარი
და ომში მიყავს შვილის ნაცვლად
სხვისიანები
სადაც სისხლს კარგავ მიწასავით
დილადრიან
და გუბესავით მუხლზე დგომას ითმენ,
ქარებბმ
შენს მაგივრად რომ უნდა შენი ჩრდილი
ათრიონ
გატაცებულმა და უნომრო, ვით
მანქანებმა...
გამოასახლა, რომ ხალხიდან დრომ იქ ბინები
სადაც ხალლიც ვერ იყბინება ხალხში
გარევით
ეჭვის მცოცავი მავთულხლართი, რომ

და გული გრჩება მოკბეჩილი ეზო-კავკაცით...
რადგან ლამეა გამოკრული თვალზე ისე,
რომ
ვრცელდება ომის ცნობასავით და შენ ვრცელდები, -
ეს სერები რომ მაჯებივით არ დაისერო,
რატომ გიომობენ ქარის რიგში ადგილს
ვარებვები?..

* * *

ქარია, სახლთან არავინ არ დგას,
წევ ფარდასავით ფიქრს და მშვიდდები,
სვამ გაციებულ ყავას და რადგან
ნერვიულობდი, გითრთის თითები...
დარწმუნებული ბილომდე არ ხარ,
ვერაფერს იტყვი თავგამოდებით,
რომ ყველაფერი არ იცის ქარმა,
უძნებან რასაც აღთოლიბი...

* * *

თოვლი იქნება ხვალ საღამოს და შენც იქნება
და მეც წავიდე, არ მგონია, შორს თქვენი^ა
გარეშე
წავიკითხავენ შებრუნვით ალბათ წიგნები
როგორც სუსტ ლექსებს ან სუსტ ნერვებს^ა

* * *

სულ ერთსევდებად დახურდავებულ
გულში ვიტოვებ ნაჩხვლებს საქარეს,
მზის შეძახილზე სახურავებმა
იარაღივით თოვლი დაყარესა...
მე ვიცი, როგორ არ დავაპრალო ლმერთს,
შიში რომ მაქვს ზოგჯერ მოთეთრო,
რომ ნათხვარი წყვილი ნაპრალი
ფეხსაცმელივით მიჭერს დროდადრო...
შენც იცი, როგორ არ მოიწყინო,
ლმერთი გვონია, როცა არავინ,
ყაჩაღებივით როცა სიცხენი
ფილტვიდან ბოლო ხმოვანს გჰარავენ...
როცა გიჭედავს კარებს ობიბა,
ნერვებს ძიგნიან კართან ძალები,
შემოვლებულ შენს არსებობას -

